БЮЛЕТЕНЬ СИЕЦІЯЛЬНИЙ

«Кості мільйотів Твоїх братів і састер, український волітичний емігранте, кров і сльсом батьців і матерів, без-кіч закучення гололом, замораюваних у тюрман і компенураційних таборах пессаносі зроліню воляють до Гебе! Так само, як очі мільйонів живы-Твоїх братів і сестер, ямучених на комуністанній каторті, звернені на Тебе! Ім Ти присватав життя! Ім Га клянся, јауче на Захіл, шукати Прав-ди й Волі лам ших, для обездолених окультном робітників і селли. — Ім Тя клянся и пірпості до останнього та правості до останнього по останнього до останнього катора по селли на Тя клянся и пірпості до останнього до останнього за по останнього так панена по останнього до останнього за по останнього до останнього за по останнього до останнього за обездолених осудантом робітників і селли. — Ім Тя клянся и пірпості до останнього за постаннього за постаннього за постаннього за постаннього за останнього за оста Ти кланся в пірпості до оставнього

Тож мусяш свого дотрамата!» Іван БАГРЯНИЙ

Ч. 18. липень 1957 р

■ ОРГАН СПЕЦІЯЛЬНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ЦК УРДП

Ціна 40 пф.

Перемога Хрущова 🚥 це перемога сталінізму найчистішої води! Це початок нової одноособової диктатури й винищення при тій нагоді безлічі людей, що тісі динтатури не хочуть.

Ми не симпатизуємо кагановичам і молотовим, але ми не симпатизуємо тим більше Хрущову й Ко. Все це люди вовчої моралі й динтатура їхня, нолективна чи одноособова — це джерело нещасть для уярмлених народів СССР, це джерело великої трагедії, спричиненої комуністичним сентярством, нетерпимістю й мракобіссям цих комуністичних примітивів і амбітників.

Між відчаєм і сказом

8-дение засідання пленуму ЦК КПСС, заторів над тоталітаристами. шо, як каже деяка західня преса, «потії, надто ж мораль її верхівки.

Політична й економічна ситуація в втрата комунізмом решток його ідейної вя вільводумства в масах, — це з одного боку, а з другого - невблагание наростания соціяльних протиріч, непереборимі економічні труднощі, безглузде метавня КПОС з «переганням» Америщо вдягтися як слід, цілковите банкротство колгосиної системи, - все це джерело відчаю, в якому заметалася верхівка КПСС, одчайдунню намагаючись якось виправити ситуацію і врятувати комуністичну систему від цілковитої катастрофи, а свої голови від тяжної розплати перед безкінця обдурюваним і визмонуваним неселенням усіх 16 республік СССР, якому терпець

Це зовнішні передумови знаменитого пленуму. А внутрішкі — затята, гарнимы словами про сдисть і колективне керівивштво маскована боротьба серед верхівки КПСС за владу, «за престол» диктатора Плюс — вовча мораль цих борців за престол, цих сталінських посліджинь, учнів і послідовників великого макіявелліста, і досвідневих практиків застосування тісі його вовчої моралі в житті. А відгрунтя тісї вовчої моралі — цілковита ідейна порожнеча, така порожнеча, що проти неі ного комунизму й прославлений садист в вм'я нього видаеться висовоїдейною

Ось за таких зовнішніх і внутрішніх передумов відбувався пленум. І якщо він то бригади диктаторів, і якщо їх навіть то було за засідання.

одки одного за горло... Оце воно и бу- мунізму

хребта, зараховувания подоланих інакодумија у категорію «ворогів народу», «ворогів партії», «ухильників» і т. д. і віддання іх тотальній, всенародій, эгори організованій анатемі, — це все прикмети сталінізму.

Декто в світі схильний бачити в подіях в Кремлі перемогу автисталінців над сталінцями. Свята наївність!

Всі ті носії вовчої моралі — сталінці. Перемогли ж ті, що найкраще володіють сталінізмом, «геніяльними» методами свого вчителя, прикриваючись, як не дуже часто було, юм що нарід ненавидить, вле чого прихильниками й восіями вони самі є. Хіба надхнеником ежовщини не був сам Сталіп і його учи, теперішні диктатори? Хіба не Сталів і сталінці спланували ту кампанію масового виницення політичних веоднодужнів та опозинонерів, мільйонів людей, у тім числі й усісі старої комуністичної пвардії? Але хіба не той же Сталін тоді ж, коли вже діло було зроблено, засудивши що сжовську кампанію, проголосив на з'їзді, що «вороги народу пролізми в анарат НКВД и пе- зому царстві ніколи не були спонтанребили чесних, партійних і безнартій- номи, а відбувались лише з наказу коних большевиків», обвинувачуючи іх у муністичних диктаторів, то й час і міссадизмі, звірствах, мордуванні, пору- че їх не можуть буги випадковими шенні пролетарської законвости? Але їх визначає урад, а в даному випадку де буво зроблено тоді, коли вже все їх визначили самі «гості» з Москви, було перебито, що за плявом належа- властиві господарі в Чехо-Словаччині. дось перебити.

Хіба те, що сталося тепер, це не пов- му мітиму було те, що грибуна, з якої торения сталінської практики?

Можна собі уявити як відбувалося Кажуть, що це перемога демократи-

Якщо ви хочете уяснити собі докладтрясли Кремлем і де вожді перегриз- но, що таке демократизація по-хрузися та повиключали самі себе навіть щовському й по-жуковському, то ілюз сартії. Та щоб якнайчіткіше собі його страцією може бути (і то найкращою!) уявити, треба изяти під увагу зов- якраз оцей пленум і його рішения. Якої нижьо-політичну, економічну й психо- ви хочете від Хрущова й Жукова та погічну сипуацію в СССР і в самія пар- Булганіна свободи думки й переконань для мас, коли її нема для самих членів ЦК! Нормально, як то бувас в демо-ОССР трагічна. Ідейне звироднівня, кратичних країнах, здавалось би, мусіло бути так — частина, яка мас дещо ским й значения, тажка пого дескри- инш погляди, творить фракцію і змадитація, в звідси й дескридитація гається за свої погляди в партії. Муси-КНОС, в очах усього світу, а найпер-ще перед наскленням СССР, наростан-жадних симпатій і сантиментів до Молотова, Кагановича и інших, підданих остракізмові, але справа в принципі. Мова про те, що ж ми масмо перед собою - демократию чи сталінське мракобісся і скраїню диктатуру, сталінки, коли неселенню нічого істи і ні в ську диктатуру, прикриту плащиком демократії й «народніми інтересами»?

Кажуть, що всі виключені — тому виключені, що вони сталінці. Поперше - немас такого офіційного твердження в постанові пленуму, немає такої формули обвинувачения хоча й е твердження про це посередньо. Подруге зміни на користь трудящих, у бік де-- таке твердження не для всіх обгрурговане. Адже ж не хто інший, як Маленков був ентузіястом нового кур-Сталіна, за що здобув симпатії населення. Тобто він був зачинателем і здійсьювачем зовсім несталінської лінії на практиці. Зараз його запхано в категорію «ворогів народу» й наліплено, коч і неофіційно, ярлик сталінця. Для чого? Так вигідно. Це суго по-сталінському. Маленков стояв на шляху аматорів персональної диктатури, на піляху претендента на престол, і тому його запхано в бригаду приречених на знищення, під один ярлик.

Але це спихання в категорію «воронавіть Сталін, цей маніяк ортодоксаль- гів народу» і маркування подоланих та приречених на жертву, яко «сталінців», що було легко за Сталіна в царині замае глибшу проекцію, глибше призначення. Те саме призначення, яке мав поворот проти «культу особи» на XX з'їзді. Призначення — заспокоїти маси, тытся 8 днів, і якщо на ньому виведено когось віддавши на жертву й зваливз складу ЦК наявизначнимих членів ши на нього всі гріхи за власну огидну зв. «колективного керівництва», тоб- практику й за все трагічне становище народів СССР, Це винайшов в КПСС повиключувано з партії зубастішнями й широко практикував Сталін, віддаколегами, — то можна собі уявити, що ючи систематично в жертву безліч «ворогів народу», «шкідників», «агентів» Жто бачив, як гризуться пси за кі- тощо, винуватців, нібито, за всі трудстку? Роздвочено, наіжачено, хапаючи нощі й нещастя в будівництві ко-

> парктики. Тут е ще одна логіка, — ховати кінці за власні злочини найкраще, і виконавців. Так проробив Сталін з Ягодою й іншими «маврами» з IIIУ-НКВД після вбивства Кірова, так він гробив з Сжовим і інцыми «маврами» доби сжовщини, — віддав їх просто в жертву, убиваючи двох зайців — заспоковочи народні маси и ховаючи умовах цього повороту до одноособової кінці власного элочину та відповідаль-

Чого треба сподіватися від греволюші в Кремлі? І радіти чи глузувати каторги буде й останньою

Очевидно, радіти ні з чого. В цій був обмежений числом

чини, 16. жиння в Празі відбувся при-

Оскільки такі мітинги в комуністич-

Під цим огладом характерним у то-

Хрущов прощався з своїми чеськими

повчій драчні перемогли не найкращі. А в кожному разі переміг претендет на диктатора найяскравішої сталінської школи й сталінського стилю,

Моральне перегризення горла супротивникам поведе за собою перегризення горла фізичне. А разом з ними лютий терор проти всіх їхніх прихильників і однодумців. А це значить повторения вже раз пройденого, тобто винищения великої кількости членів партії й комсомолу. Тобто чистка. Але, нк то завжди було й буде при диктатурі московського стилю, терор буде застосовано й проти шивільного населенна, винануючи при тій нагоді всіх вільнодумних та здушуючи всякі повіви ревізіонізму й критики, всякі революційні настрої, підганяючи всіх неблагонадійних під нововинайдені рубрики «ворогів». Це неминуче. Й це вже по-

В галузі соціяльній і економічній, не кажучи вже про політичну, нема чого сподіватися на якісь покращення. Перемога Хрущова й Булганіна та введення під престол Жукова означає скріплення партійної диктатури, звуження кола диктаторів до мінімума, з інтенцією звести на кінець все до одного диктатора сталінського типу, а головие — збережения комуністичної системи недоторканою. А раз так — то мови не може бути про якісь реальні мократії. Все обмежиться тільки сповидними «демократизаційними» жестасу в політиці й економіці після смерти со бунту з амбіції шарахнувшись від ми. Якщо опальні не підіймуть великодиктатури до мас. І якщо встигнуть.

Ясно, що збільшення тиску диктатури в умовах революційних настроїв, це річ ризикована. Особливо, коли тріснуло згори.

А як немає вибору?

А в Хрущова, а власне в цілого ЦК КПСС, немас вибору. Демократизація, навіть мінімальна, — це разхитання системи й неминучий її загин. Це зрештою показав період після ХХ з'їзду, коли повіяло самими тільки надіями, та й то вже все почало тріщати.

Очевидно, історія не повторюється, і гвинчування машини тотальної диктатури, те неможливо, або дуже трудно, за Хрущова. Сталін мав козир, якого Хрущов не мас: Сталін мав атражцію комуністичної ідеї в масах членства КПСС. Хрушов її не має. Крім того Сталін мав усе таки голозу, Хрущов же виглядить проти нього амбітним примітивом.

А може в тім наше щастя, що такого амбітного примітива винесло на саму верхівку. Бо чого не можуть доконати дурень. Це вже він довів, Щасти ж йостальнізму та його офіційною перемо- своїх колег, спеціалістів сталінської терміноване й він сам невільний в тому, що виходить.

віддаючи на жертву якраз спільників кою невблаганного процесу розпаду. А в самій верхівці КПСС цей процес набрав характеру злобної хапанини за горло. В цих умовах поворот до одноособової диктатури — явище зовсім трагічне.

I не виключена можливість, що в диктатури вісь комуністичної колимаж- здатися від утоми чи опустити руки. ки зломається.

Тоді сорокова річниця комуністичної

Все можливе. Світовий потоп теж

"Антисталініст" Хрущов — під пам'ятником Сталіна З нагоди закінчення тижневої візити колетами, була споруджена недалеко від

Хрущова і Вулганіна до Чехо-Словач- пам'ятника Сталіна. Тож недивно, що протягом усієї «голюдния мітинг проводів дорогих го- стини в Чехо-Словаччині Хрущов на всі лади вихваляв керівників чеської компартії й уряду, які гередусіх московських маріонеток в сателітах уважаються наблюслідовнішими, наборгодоксальнішими сталіністами.

> Зайвий доказ - події в Кремлі не мають нічого спільного з боротьбою антисталіністів з сталіністами, ик то Хрущов для здобуття симпатій у підсоветських громадян намагаеться схарактеризувати.

> То є поножовщина сталіністів за сталінську спадщину.

ПО ЧИТАЧІВ

Існування бюлетеню "МИ ЩЕ ПОВЕРНЕМОСЬ!", як засобу боротьби проти людоловів, виправдало себе. Сама оптимістична й наступальна концепція наша, що б'є з девізу "Ми ще повернемось!", доводить людоловів до сказу. Ми не тільки не здаємось, ми ще хочемо, прагнемо й віримо (фанатично віримо) в наш потисячі розумних, може доконати один ворот на батьківщину, і не в ролі плебеїв та низькопоклонних зламаних рабів советської диктатури, а як господарі, що мають було це виявом найчистиної води давши в жертву не кого іншого, як Хоч це його подвизання є трагічно де- сквою в вогні і бурі всенародньої революції поставити до історичної відповідальности.

1 саме через це людолови так атакують наш бюлетень. Слово На цім етапі ЦК КПСС став іграш- правди, якої трибуною він є, і його полум'яна віра в нашу правоту виявилося тим непереборимим бар'єром, через який людолови, в їхній боротьбі за душі політичних еміґрантів, не можуть переско-

> Найкращим пашпортом для нашого бюлетеню, є лють ворога й його випад на нашу адресу. Передачі з східнього Берліну й з Ки єва, як і публікації в пресі, демонструють це якнайкраще.

Тож тим більша відповідальність лежить на нас. Ми не сміємо

Ворог, щоб скомпромітувати нас, кричить про нашу продажність. Це неправда. Утримувачем бюлетеню, як і душею його концепції наступальної, вкладеної в деніз "МИ ЩЕ ПОВЕРНЕМОСЬ!" є Ти, дорогий Читачу! Є ним вільна українська людина.

Тому в обличчі ворожого наступу, ми мусимо викресати з себе ще іскру святого вогню. Ми не сміємо послабити свого морального наступу, наступу нашої Правди, і не сміємо позбутися трабуни тієї нашої Правди.

I через те звертаємося до Тебе, Читачу, з закликом про мате-

ріяльну підтримку. Всі попередні збірки пішли на бюлетень. І так мусить бути далі.

Іворімо спеціяльний фонд бюлетеню "МИ ЩЕ ПОВЕРНЕМОСЬ!"!

Читачу, пам'ятай, - злоба і сказ ворога нас не удушить! Злоба і сказ ворога нас тільки тішить, як доказ нашої правоти й нашої значимости. Нас можуть удушити тільки наші трагічні злидні! Але й вони нас не можуть доконати так довго, доки існує полум'яне прагнення й воля до боротьби в усіх наших душах, не загулюканих людоловами і не введених у блуд.

З цією глибокою вірою звертаємось до Тебе, Читачу, по допомогу! Девіз "МИ ЩЕ ПОВЕРНЕМОСЬ!" — де є одностайний девіз на-

ших сердець. Щоб він став реальністю, мусимо боротися! РЕДАКЦІЯ Борімося ж, Читачу, за нашу велику правду!

Трудящі СССР! Не тільки Каганович і Молотов ваші вороги, що не бажають вам добра, а помішалися на диктатурі Трудящі СССР! Не тільки паганович і помуністичній доктрині. Ще більшими ворогами є хрущови й булганіни, що хочуть й придуркуватій скомпромітованій комуністичній доктрині. Ще більшими ворогами є хрущови й булганіни, що хочуть й придуркуватій скомпромітованіи комуність щоб заручитися вашою підтримкою в боротьбі за владу, за право обдурити вас солодкими словесними Учерез те, дивлячись, як шакали перегриздість с солодкими словесники. Учерез те, дивлячись, як шакали перегризають один одному горла, затягати на вас супоню! Через те, дивлячись, як спричинників разільного в обротьог за влад затягати на вас супство. Викиньте їх на смітник, як спричинників ваших нещасть і безправ'я! женіть їх усіх геть, викиньте їх на смітник, як спричинників ваших нещасть і безправ'я!

В. ТИЩЕНКО

Крах комуністичної ідеології

особливо студентство, революційне бро- "народів СССР" та історії КПСС. діння значно зросло також і серед нарадах узяло участь близько 3 000 підсоветської молоді. Звичайно, прояви викладачів. демократи" помітні не лише серед мо- доліків і труднощів у викладанні суслоді. Сміливий голос протесту й дійо- пільних наук. вий чин проявляють також і мистці, метр революційних настроїв мас.

мувала сама ж комуністична система. лав. найгарячішу підтримку.

ідеологічної кризи всієї советської люди, які самі її не розуміють. системи. КПСС це добре розуміє. Во- Нарада прийняла резолюцію, що бунтівники проти нього.

З цією метою 14.—17. червня в

Після революційних подій в Угорщині наук при вищих школах СССР, тобй Польщі, рушійною силою й керівни- то керівників катедр марксо-ленінської року ком яких в основному була молодь, а філософії, політичної економії, історії

Але як і треба було сподіватись, шення та революційні зриви як в нарада не заглянула в корінь зла, а СССР, так і в країнах "народньої звела всю проблему до окремих не-

Основний доповідач з рамени ЦК особливо письменники. Посилило па- за старим трафаретом домагався від сивний спротив режимові також і ро- учасників наради в майбутньому у бітництво. Проте незаперечним фак- викладанні марксизму-ленінізму унитом є, що в проводі організованих кати трафаретности, робити його жипроявів незадоволення, бродінь і все- вим, воно мусить бути спрямоване не народніх повстань, де вони відбулись, дише проти колишніх ворогів, а й проти народніх повстань, ле вони відоулись, лише проти коли на народі стверджено, він і не міг сказати, бо на ХХ з'їзді шили атомову бомбу; ми перегнали каюча молодь — цей постійний баро- що рівень викладання марксизму-ленінізму надзвичайно низький, навчання Це явище тим більше небезпечне відбувається нудно, нецікаво, примітивдля всієї совєтської системи, що рек- но. У викладанні історії партії недодля встег советськог системи, що иск даганов наголошується значення тих Кагановича й інших, свідчать за те, дів молодь з найбільш надійних ша- труднощів, що їх перемогла й перемарів населення та й свідомість її фор- гає партія в боротьбі за чистоту своїх

студновочої молоді проти режиму, її дологію в аналізі нових даних у розбунт проти системи, вимоги вилучити виткові соціялістичної й капіталістичз навчальних програм усю ту "марк- ної систем. Навчання з філософії песо-ленінську схоластику", а вся опо- ретворилось у вільні розмови на тезиційна, чи так звана на сучасній со- ми сучасної політики. Викладацький ветській термінології "порочна літе- персонал до нових завдань у викларатура" знаходить серед студентства данні цілком непідготований, він не розуміє ідеологічних настанов партії Все це є явними ознаками глибокої на даному етапі. Читають філософію

на свідома небезпеки такої кризи і носить виключно декляративний хаб'є тривогу, шукає виходу з стано- рактер. Така резолюція не принесе вища, шукає шляхів лікаідації кризи. жадної користи навіть у дусі наста-Перед советськими керівниками вже нов партії. Ще до цих нарад ЦК КПСС давно назріло питання: чого ж нав- прийняв ряд заходів по виданню ря чають у советських вузах викладачі ду "історичних" документів в дусі соціяльних наук і як треба перебудува- його сучасної лінії; дозволив для дости навчання, щоб із студентів вихо- лідників доступ до деяких архівів, додили віддані борці за режим, а не ручив видати конкурсним порядком по кілька підручників з одного предмету.

Але такі завдання для науковців Москві ЦК КПСС провів всесоюзну тепер є ще непосильнішими, як за чанараду керівників катедр суспільних сів Сталіна, коли, хоч і при з фаль-

шовачих фактах, погляд на минуле був далеко стабільнішим, та все ж підручників із цих предметів або зовсім не було, або були такі, що не переживали навіть одного навчального

Тепер же, при шуканні сучасними Хрущов готується претендентами на трон і на своє визначне місце в минулому "нової правди", виконання цех вимог неможливе.

Та найцікавішим висновком з цих нарад було не це. Основний доповідач охарактеризував мету цієї наради так: .Нам треба дати широкий простір розвиткові творчої наукової думки... треба ввести систему відкритої дискусії й обміну думок."

Але вже наступною фразою цей же доповідач Константінов тут же загрозив викладачам суспільних наук за те, що ті під плащиком боротьби що для існування поруч наших воротів проти культу особи ігнорують найважливіші праці Сталіна. Та інакше шили паші атомові зпашия: ми покрапартії Хрущов давав настанови проти піталістів і поперед них збудували вод-Сталіна, тепер настанови за Сталіна, найновіші події в Кремлі, пов'язані з поваленням Молотова, Маленкова, що хоч на деякий час треба чекати супроти Сталіна нових настанов ЦК.

Для виховання її в комуністичному дусі Відзначено багато недоліків також не встигають слідкурати навіть "істо в СССР і в країнах "народньої демок- у викладанні політичної економії. Го- рики" з самого ЦК, де розігруються ратії" були створені при всіх вищих довний із них це — відрив від сучас- всі інтриги в боротьбі за владу, що учбових закладах спеціяльні катедри ности, недостатнє вивчення сучас- й впливають на все нове трактування з цілими арміями професорів. В ре- них економічних процесів, невміння мерксизму-ленінізму, а особливо істозультаті всіх тих зусиль — повстання застосувати марксо-ленінську мето- рії партії від все нових жертв тієї

(Закінчення на 3-й сторінці)

Перемога ПІДСТУПУ безпринципности

кова, Сабурова, Первухіна та Шевілова що це є бездискусійний факт. зодигнути на себе диктаторську мантію Сталіна, що до XX з'їзді КПСС він проголощує: «На-цих пір чекає на переможця. Лише осо- ші історичні перемоги изд фашистами бистий сприт, вражаюча хитрість, брак треба завдячувати організаційній праці принциповости, розвинений інстинкт партії. Ні в якій мірі вони не були плозабезпечили йому такий швидкий вихід дами особистого керівняціва Сталіна». на чолове становище в СССР.

які свідчать, що дати врочисту обіцян- ючи: «Під керівництвом Сталіна ми ку і моментально її зломити для нього здобули перемогу над фацистами». не робить великого труду. Хоча мораль сожного комуніста є дуже низька, мораль Хрущова с скрайнье підла.

такою бомбастикою:

«Ми, комуністи, дуже добре знасмо, ми мусимо буги сильними. Ми поліппеву бомбу.»

Три роки пізніше він відкидає це своє твердження і 18. березня 1957 року говорить: «Небезпека винику збройного кофлікту лежить у факті, що західні ла особливо помітною після XVII з'їздержави на протязі кількох років переслідували політику збройних пере-То, якщо за зміною курсу Кремля гонів, політику з «позиції сили»...»

Залежно від потреби, його карактеристики діячів західніх держав с дуже мінливі. 25. січня 1956 року про американський уряд він каже так: «Мої товариші й я є переконані, що американські провідники разом із президентом Айзенгауером не хочуть війни і на-

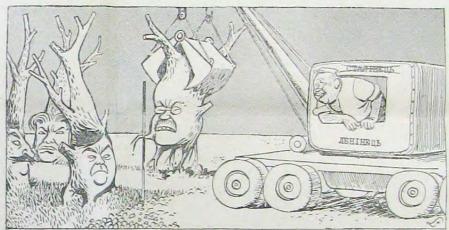
валення Молотова, Кагановича, Мален- кус: «Америка хоче війни. Я вважаю,

Та 18. січня 1957 року він уже стовід-Ось кілька витягів з його промов, сотковий поклонник Сталіна, заявля-Взагалі, дуже тяжко зрозуміти навіть у гасловій площині, хто він властиво 16. червня 1954 року він розсипався XVII з'їзді партії 1934 року ніхто інсталінець, чи анти-сталінець? На ший, як Хрущов запропонував: «Затвердити звіт товариша Сталіна (буроплески) і рекомендувати всім партійним організаціям, щоб у своїй праці вони керувалися вказівками, поданими в звіті товариша Сталіна... (Бурхливі довготривалі оплески, вигуки Хай живе великий Сталін!»)» На XX з'їзді КПСС він повертається до пам'яти диктатора стриною й обурено заявляе: «Зневага волі партії Сталіном стаду, що відбувся 1934 року. Сталін непомірно підняв себе понад партією і понад народом і взагалі перестав звертати увагу як на Центральний Комітет, так і на всю партію.» Та 17. січня 1957. року Хрущов знову перевтілюється і змахує набік свое попередне обурення словами: «Не робити ніяких поступов і продовжувати боротися до кінцевої перемоги робітничої клиси! Якщо під магаються осягти справжнього миру.» шлм розумісться сталінізм, тоді ми всі сталінці! Дай Боже, щоб кожний комуніст був таким, як Сталін!,

У відношенні до західніх країн 15. лютого 1956 року він займає смиренну поставу такою реплікою: «Поміж нами, комуністами, немає прихильників капіталізму. Та це не означає, що ми втручалися, або хочемо втручатися у внутрішні справи країн з буржуваною структурою». Але кілька квили пізніше, в щи самий промові, він, забувши попередню репліку, твердить: «Правдиво, ми усвідомлюємо потребу революпійного переходу капіталістичного суспільства в соціялістичне. Нема сумніву, що в невних капіталістичних країнах насильне поваления буржуазної диктатури з нашою допомогою і загострення клясової боротьби, як похідне з цього, с неминучими.»

Це одна з деталей характеристики Хрущова, з якої видно, що він не мас ніякої лінії в підході до внутрішніх і зовнішніх справ,

"Дорогу новаторам!"

Бульдозерист Микита, перевиконуючи норми свого вчителя, пробивае шлях до вакантного місця диктатора імперії.

Наша відповідь на московський фестиваль нотратством народніх грошей!).

протестуємо!" маніфестація екзильних студентів і молоді поневолених комунізмом країн у мюнхені — заяви представників молоді ВІРМЕНІЇ, ГРУЗІЇ, ІДЕЛЬ-УРАЛУ, ТУРКЕСТАНУ, БІЛОРУСИ, УКРАЇНИ И УГОРШИНИ

(АР) 2. липня в приміщенні Дойче Музеум у Мюнхені відбулася протестамолоді та студентів у Вірменії.

На маніфестацію, що її організував Вірменії, Грузії, Ідель-Уралу, Туркестану й України, запрошено представників студентських організацій Німецької Федеральної Республіки, представників німецької й чужинецької преси, працівників радіостанція «Вільна Европа» й «Визволення», а також екзильних студентів з Угорцини.

Сцена Малої залі доповідей Німецьпрапорами. Посередни — прапор героічної Угорщини; це ніби бойовий, постріляний ворожным кулями трофей: з нього в центрі шматками вирізано советські емблеми.

На трибуну підіймається п. А. Білин-

«Ще звучить, мов глум, — що фестиваль так званої эпрогресивної молоді відбуватиметься в центрі світової реакції. Съогодні вже не таєминия, що ти фестивалями і зовнішнім примусом. в Советському Союзі ми масмо справу не з комунізмом, а з державним капіталізмом, що ним керує кляса бюрократії. Робітым чи селянин в СССР, що, згідно з офіційними советськими понаттями, повинен би бути власне господарем становища в державі, є насправді об'єктом визиску і практично взагалі не має впливу на державні

Відкриваючи протестаційну маніфе-

Віля мікрофона представник молоді ційна маніфестація скзильних студен- Вірменії. Він говорить про безуспіпну тів і молоді країн, поневолених боль- боротьбу компартії за душі молоді, про шевизмом, скликана в зв'язку з на- марні намагання створити «соціялістичступном VI так званим Міжнароднім ну націю», про ґвалтовну русифікацію

> ялістичні будови Півночі; так, з самого лише Ерівану до згаданих районів вислано 3 000 юнаків і дівчат.

> — Серед вірменської молоді на батьківшині, — каже він під кінець, — зростають надії на швидке визволення від комуністичної диктатури.

Представник молоді Грузії згадує про кого Музею прикрашена національними дентів, у боротьбі за свободу. Він має на думці не лише загадьне повстання грузинського народу в серпні 1924 р., а й криваві демонстрації молоді та студентів у Тбілісі в березні 1956 р.

 Сталося те, — заявив він, — про що ський. У вступному слові (що, як і ва: молодь Советського Союзу піднопромови та резолюція, було виголопизно сить свій голос проти диктатури. Повстання в Берліні й Познані і, нарешті, події в Польщі та народня революція в Угорщині надали цьому рухові сві-

> III. Представник молоді Ідель-Уралу запитуе: скільки коштують подібні фестивалі? І відповідає: на Берлінський фестиваль витрачено 50 мільмонів східньо-німецьких марок. На організацію зустрічі молоді в Букарешті 1953 р. витрачено стільки, що довелося змінювати румунський п'ятирічний плян! Фестиваль у Варшаві 1955 р. коштував 100 мільнонів східньонімецьких марок. Але дять під сумнів доцільність використостиваль своїм блиском перевищить усі скономіці Туркестану. попередні (своїм блиском і своїм мар-

в Польщі й Угоривні.

Говорячи про те, що компартія позбавила татаро-башкирську молодь академічних, національних, соціяльних і лоді Угорщини. культурних прав та свобод, промовець нагадує: лише протягом останніх двох поневолення, — каже він, — одного останньою світовою війною люди, зороків, за наказом Хрущова, понад 50 тисяч татарських юнаків і дівчат силою переселено до Сибіру й Казахстану. Промовець нагадує ще й інший чемо вільної батьківщини». кричущий факт: «За весь час існуван-Окремо зупиняється на хрущовських ня советської системи ні одному татар- угорець, — «ми хотіли кров'ю наших реповнені нападами на «буржуваних депортаціях молоді на цілину та «соці- ському юнакові чи дівчині не пощастило на власне бажання і з власної волі побувати в будь-якій вільній країні.

IV.

На трибуні представник молоді Туркестану. Від імени молоді Узбекістану, Казахстану, Туркменії, Киргизії і Таджикії він заявляє: Московський фестиваль влаштовуеться не молоддю, а лише й виключно за наказом советського уряду.

Комуністична диктатура розглядає молодь як невичерпне джерело робочої сили. Партія позбавляє нашу молодь можливости набувати вищу освіту чи працювати за фахом. Промовець цитуе листа інженера Докумбаєвої (Казахстан), надрукованого в «Комсомольской Правде»: «Я, — пише молодий фахівець, — інженер. Замість дати мені відповідну до моїх знань працю, мене, хвору жінку, начальник шахти Караганді послав у колгосп «Комсомолецья. Там я мусіла місити глину і тягати її на будівництво. Я робила все, - пише вона, - доки одного дня, разом з носилками, не звалилася від вичерпания.

Промовець говорить про эростання незадоволення серед інтелігенції і студентів Туркестану. Не зважаючи на менники тут і там виступають про калічення туркестансько-тюркської мови, критикують байдуже ставления влади стацію, п. Відинський надає слово пред-вже тепер видно, що Московський фе-вування чужомовних спеціялістів в до потреб трудящого населения, став-

Режим обвинувачуе молодь в індиві-

дуалізмі; мовляв, вона не знає, чого хо- лоруси не хочуть мати нічого спільного Потьомкінськими селами, — під- че. Але наша молодь, — наголошує про- з соціялізмом московського зразка. креслює представник молоді Ідель-Ура- мовець, — точно знас, чого вона не хо- Вогнем і мечем придушили большевики лу, — советський уряд хоче затушку- че, — вона виступає проти анонімового, ці повстання. За допомогою арештів вати серед молоді спогади про події закостенілого і тупого бюрократичного 1930—37 рр. вони винищили майже всю комунізму.

Слово надаеться представникові мо- число жертв до мільйонів.

туманного осіннього дня минулого року крема в містах, боялися говорити подемонструючі молоді люди й робітники бідоруському, щоб не накликати на сев Угорщині вперше вигукнули: «Ми ко- бе підозру в «буржуваному націона-

братів побудувати нову, соціялістичну, націоналістів». християнську Угорщину.» «Цієї свободи хочуть також інші поневолені совстами народи...

у вільному світі полягає не лише в тими панами становища, що білоруська тому, щоб досятти визволення понево- молодь усіма можливими засобами пролених народів, а й щоб раз і назавжди вадить далі нашу традиційну боротьбу розрахуватися з большевизмом. «Вірте за свободу і незалежність нашої мені, — заявив він дослівно, — ми не країни. повинні боятися страхіть війни. На рунах завжди поставало нове життя, а життя в рабстві — негідне людини... Якщо життя бранців на галерах було ника **української** молоді, — подібне до колись мукою, то життя під большевицьким канчуком куди нестерпніше.»

Предстанник молоді Угорщини висвизволення своїх батьківщин.

та український представники не виступали. Але їхні промови, поряд з іншими, надруковано в брошурі "Wir pro- куди їх переселяють примусово. testieren", що її роздано учасникам протестаційної маніфестації.

В промові представника білоруської молоді читаємо: після повалення царсваволю комуністичної цензури, пись- ської «порми народів» наш народ проголосив (у березні 1918 р.) незалежність у формі — демократичної Білоруської Народньої Республіки. Цю незалежність протягом короткого часу и офіційно, і фактично визнала низка країн. Але молода республіка стала жер-

твою большевицької агресії. Наступні повстання показали, що бі-

національно настросну інтелігенцію.

Примусова колективізація збільцима

Політика русифікації провадилася — Після 12-х років большевицького з такою систематичністю, що перед лізмі»

В жовтні 1956 р. — вів далі молодий — І все ж... Сьогодні советські газети пе-

«Це показуе, — говориться у виступі білоруського представника, муністи, після майже сорокрічного па-За словами промовця, наше завдання нування в Білорусі, не стали цілкови-

Становище українського народу в СССР, - читасмо в промові представстановища інших народів СССР»

Українська советська держава, нібито, суверенна держава, що має навіть ловлює сподівання, що поневолені на- свого міністра закордонних справ і роди, а зокрема їхні еміграції у віль- свою делеґацію в Об'єднаних Націях. ному світі, боротимуться разом в ім'я Але насправді виявляється, що, якщо 1926 р. російська меншість в Україні становила лише 8% населения, то сьо-У зв'язку з браком часу білоруський годні росіяни становлять 20%. Водночае постійно збільшується число украінців, приміром у Сибірі чи Казахстані,

> Далі український представник зупинясться на ідеї т. зв. пролетарського інтернаціоналізму», на советській політиці в ділянці культури (культура -соціялістична змістом, національна формою») тощо, тощо і констатує:

Українська молодь «бореться за те, щоб теоретично існуюча суверенність Української ССР буда виповнена конкретним змістом»,

Під кінець висловлено побажання на адресу вільного світу — організувати свій міжнародній фестиваль, в якому українська молодь могла б узяти участь як представник рівноправного народу.

Трудящі СССР! Громадяне національних республік! У формулі обвинувачення проти молотових і кагановичів першим кепську національну політику та обіцяючи переможці їхні, хрущови й жукови, апелюють до вас, закидаючи першим кепську національну політику та обіцяючи запам'ятайте не і вимагайте швидкого та конкретного доказу вам політику кращу, аби заручитися вашою підтримкою. Запам'ятайте це і вимагайте швидкого та конкретного доказу іншої, кращої національної політику політику національної політику національної політику національних "інтересах! Але найкращим заходом, що іншої, кращої національної політики, основаної на ваших національних вінтересах! Але найкращим заходом, що забезпечив би ваші політики, основаної на ваших національних всіх їх, кагановичів і хрущових, забезпечив би ваші національні інтереси напевно, буде усунення всіх їх, кагановичів і хрущових,

Чи багато сталося змін?

що означають останиі зміни в прези- або чистота партійної доктрини. Модії ЦК КПСС? Що змінилося? Таке пи-лодь цих народів прагне безпосередньої тания ставить сьогодиі собі кожний громадяния в Советському Союзі,

ніколи не можна знати исього значення гальмують їх на кожному кроці. особистих змін. Правдоподібно — не всі члени ЦК розуміють, що саме ста- і творчости, вимагає живішого контакподій. Тому не треба підгалувати тасмні замисли тісі купки людей, що захопила панувания в партії і державі. Спробусмо підвести підсумки тих змін,

Топ факт, що величезний злам відбувся і ще відбувається — є незаперечним. Чотпрьох партійних керівних діячів виведено зі складу колективного керів-ницива. Шляхом т. зв. «одноговосного» рішсяня ЦК Хрущову вдалося довести, що його виливи досягли такого ступеню що він може на власну думку виключати зі складу ЦК своїх суперникав. Зі складу колективного керівництва відходять останні большевики. Сдиними представниками старшого покоління залишаються лише Ворошилов і Мікоян. І врешті від часів Берії також багато змінилося, те, що чотирьох виключених з ЦК членів колективного керівництва покищо не збираються обвинуватити в державній зраді й їм нібито не загрожує фізична ліквідація.

Поруч із цими змінами, залишається ряд факторів, які не змінилися. Наприклад, колективна диктатура ставиться з повною погордою до прав согромадян, які мають право бути поінформованими про те, що дісться в країні. Мільйони членів партії поставлені перед здійсненим фактом. Тхньої думки не питали. Ім не дозволезамаскована мова партії, бо резолюція пленуму ЦК більше завуальовує, ніж вияснюе. Залишилися без змін і обіцян-

злами. В суспільстві — як і в природі - все постійно змінюється В країні виросло нове поколіния.

участи в обміні думками ї ідеями. Ін-В томпих забірінтах політики КІГСС праці— без партійних настанов, які

Інтелігенція вимагає свободи думки дося і не знають як це вилине на хід ту з ідейною спадщиною власного народу і з ідейним надбанням інших. Робітники й селяни домагаються права працювати для себе і самим вирішувати справи, що їх торкаються; домагаються права — явно не погоджуватися з Хрущовим, коли вважають, що він робить зле. Все це творить динаміку тих справжніх змін, які відбуваються суспільстві народів Совстського

Не змінюється одне: не змінюється жорстока природа компартії. Во партія стала рабом власного безсилля і власної нездібности зрозуміти реальне життя. Справжие значения останньої чистки на партійних верхах можна зрозуміти, коли зіставити поруч себе два великі протиріччя в советській дійсності; з одного боку непереможна динаміка народу, який прагне змін, з друзакостенілість партії.

Хто врешті затріюмфує — сумніву

Говорить Радіо Визволення нема. Партія буде змушева, коч заздрісно і зі спротивом, поступатись пе-ред натиском, який вимагае змін. Цей натиск походить від мільйонів підсопетських людей, походить від народів, які прагнуть свободи і кращого життя. Прагнення змін є навіть серед членів партії, які більшою мірою демократії хотіли б врівноважити градиційний централізм партії.

КПСС не має ніяких шансів справи тись із кризою, яка виникає з тих протиріч, бо вона не йде в ногу з розвитком суспільства. Вона може змінити кілька осіб, але це не є ті зміни, яких очікують народи Совстського Союзу.

На московській сцені

Після маленької павзи, оперета «Чаруючі усмішки» продовжується,

Крах комуністичної ідеології (Закінчення з 2-ї сторінки)

до цього невідомими "героями" історії, го підпілля на окупованих теренах. то як же можуть за цим усим услід- Отже викладачі в школах України

Але якщо глибше вникнути в цю по- нізму І. Назаренко. Він явно ви- дачів, і студентів, чи навіть учнів. дво, то треба визнати, що в советсько- магає фальшування історії з недав- Тому такі наради і вказівки прикуди важливіші, ніж партійні гасла великої партизанської війни, героїчну стами.

боротьби і здобування впливів новими боротьбу партійного і комсомольсько-

кувати і встигати перебудуватись ви- мусять свідомо брехати, видумувати кладачі периферії, до яких доходять неіснуючі факти. Яка ж тут може вивідомості після того, як вони вже обі- никнути свобода відкритої наукової но критикувати. Без змін залишилася гнані новими подіями. Нещасні вик- дискусії, коли партія не лише огороджує її рамцями, а просто виключає Ще дивніше завдання викладачам всяку можливість дискусії, приписуючи ки партійної верхівки, що, мовляв, те- суспільних наук на Україні ставить готові формули визначення минулого, пер наслідком чергової чистки жити недавній секретар ЦК КПУ, а тепер не рахуючись з правдивою дійсністю, з директор інституту марксизму лені- фактами, які є ще в пам'яті і викла-

нього минулого, свідками якого було носять протилежні до бажаних їхнім все українське населення. Ще у всіх авторам і організаторам наслідки. у свіжій пам'яті є друга світова війна, Підсовєтська студіююча молодь спо-Нове сустільство сильне і творче. Во- в якій особливо напочатках усі ук- стерігає, як у власних протиріччях но важкою працею і жертвами твори- раїнці в советській армії кидали зброю все більше заплутується советська ло технічний прогрес. Його творча пра- і масово переходили в полон, чи хо- так звана марксо-ленінська філософія, ця, напевно й без партійного опікунства валися від обох окупантів. А Наза- як перетворюються в схоластику всі в керівняцтва партійних диктаторів, ренко в "Комуністі України" з 5. 5. советські суспільні "науки". Спостепризвела 6 до ще кращих господарських цього року пише: "Треба показати ге- рігає й переконується в повному бан-В царстві ідей настають великі зміни роїчні подвиги українського народу, кротстві всієї комуністичної ідеології і серед народів Советського Союзу. Пе- його жертовність у захисті своєї бат- тому проти неї бунтує. І не зарадять ремагае віра в те, що гідність людини ківщини, самовідданий героїзм його цьому вже ніякі осудження одних стай її право на власну думку пе речі Кращих синів... досвід по розгортанню ліністів такими ж іншими сталіні-

На нашій, не своїй землі...

"Курортник"

Пваву Кузьмичу Вовку заманулося на ку-рорт. Він не переживав хвилювань, роздумів з наузами для прийляття спиртного під атом-ни трудношів, зв'язавих у таких випадках павьямент джазу Верглявим, звичайно, ви-

для лектион полядки на карказ "курорг. кодились під рукою і потрібні "довідки".

селі Сошників, Бориспільського району на що пред'явник має ділавку землі в Бориспіль-Київшині, — і так розкошувати! ському районі і там будується... Заключия частина змови стосувалясь арму

ян труднюшів, зв язавих у таких випадках павьямент джазу. Вертлявим, звичайно, ви-ян то в підступністю двороби, чи то через являнся Іван Кузьмич, самозвачайний розпо-рядени черги по купівлі шиферу індивіду Для місячної поїздки на Кавказ "курорт-альними забудовнявами. У нього тут же зна-

ная польки польки розмах? — днаувався вав шифер, серед перших покупців вирапали
— Звідки такий розмах? — днаувався вав шифер, серед перших покупців вирапали — Звідки такий розмах/ — дивуванси дахто із знайомих Івана Кузьмича. — Бути співрозмовники Вовка — люди, які жыли, на стипелдію, не мати особливих прябутків від свого індивілувльного господарства в й в Києві, а подаві ними довідки твердити, по пред'явлик має ділянку землі в Борнепіль

Ваключна частина эмови стосувалась аригметики, на якій курсант Вови знався по-своверткому чоловічку в черзі коло будівельвого двору "Кяївтоспторгу",
— Будуетесь, зпачить, — піби кепкував несподіваний балакув. — А довідка ж е?
Немв?! А в черзі записані? Ні?!

Заключна частина эмови стосувалась аригметики, на якій курсант Вови знався по-своему. В магазції лист шиферу коштує 4-5
карбованців, а з рук "розпорядника" —
18—22 карбованці. До брудних рук потрапило більше 100 тисяч карбованців.

Ж. СЕРГІЄНКО Заключна частина вмови стосувалась арит-

Х. СЕРГІЄНКО

Питання до стрілочника

ького району на Станіславівщині, коли дізналися, що залізничну лінію, яка проходить через їхній район, відбудовано. І як засмутилися вони, коли дові- ЧЕРЕЗ РІЧЕНЬКУ, ЧЕРЕЗ БОЛОТО... далися, що поїзди, які ходять тією лінією, не зупиняються на станції Сло- ка-невеличка, а через ту річку проклатять та дим пускають, пролітаючи мимо. Тому виконком райради звернувся ба форсувати глибоке и широке болото. о керівника Станіславівського відділу Львівської залізниці:

говарици!!

ко відсигналив коротко і різко:

каси і пасажирів, зробити зупинку поїз- ка, що ставши на колоду, упав у воду. а по Большовцям немає можливости»... викис, виліз, висох та й знову на колод Словом, теж свиснув, писнув, пустив і знову — у воду...

Ой, як зраділи трудящі Більшовців- дим у вічі і забув сказати, кто ж про ту касу повинен подбати і про все інше,

Чи не стрілочник, часом?

Через село Семикозівку протікає річбідка-Більшовцівська, а тільки свис- дено місток Тільки користи з того містка

Давно вже можна було 6 вимостити підхід до містка, але між правлінням — Зупиняйте поїзди на нашій станції, колгоспу і сільською радою роками точаться остогидні всім дебати про те, У відповідь на прохання виконкому «чиє це діло»... Керівники сваряться, а начальник пасажирського відділу Пред- в людей семпкозівських, яким доводиться ходити через болото, виходить, «Через відсутність приміщення для як у безкінечній казочці про того дядь-Г. РИБЕНКО

"Филозопи"

базі «Заготскоту» (на Тернопільщині): походило минут 30 и пало...» несподівано здох дев'ятимісячний здоровило — кабан, прийнятий від колгоспу ім. Щорса. Біля покійника зібралися вельми вчені мужі — головветлікар Шульга, головний зоотехнік МТС Тихоня, завідуючий підбазою Мороз, ветлікар Луковенко й описали в акті що подію такою веселою прозою:

«...День был солнечный и вокруг быпо покрыто снегом. Кабан был привеен здоровый и принят здоровым... Потом животное пало и начало беспоко-

Лихо скоїлося на Новосільській під- иться и утихло потом пошевелилось

Ця проза дуже нагадуе високопоетичну картину з безсмертної «Енеїди» І. П. Котляревського:

«Як все уже було готово. Тоді яклясь їх филозоп Хотів сказать надгробне слово, Та збився і почухав лоб; Сказав: «Се мертвий i

не диппить, Не видить, то есть, і не слишить.

Єй, єй! уви! он мертв, амінь!»

(За советською пресою)

знову російський , священний синод... відставах», що радянській Державі виконувати завдання мыд, щоо дістати пострілом у голову за відмовильної у Серова службу і шану (і таку саму коритися митр. Сергієві в той час, коли ських прав віруючих». Навряд, чи можтовующих пропонують нам), нехай народ не давав його заарештовувати?

Чатаєм Божії глаголи, І од глибокої тюрми Та до високого престола Усі ми в золоті... і голі До нас в науку! Ми навчим. почому хліб і сіль почім .. Ми не погани, Ми настоящі християни: Храми, ікови, Усе добро — сам Бог у нас! Нам тільки сакля очі коле: loro Bona CTOITE V Bac Не нами дана? Чом ви нам Платить за сонце не повини! Та и тільки ж то! Ми малим свті!

Якби ви з нами подружились, Багато б дечого навчились. нас же світа як вате Опна Сибір неісходима! А тюрм? А люду? Що й лічить! Від молдаванина до фіна На всіх нашках все мовчить. Бо... благоденствує !.. "

(Т. Шевчевко, "Кавказ")

ну», під заголовком «Звернення Свяної Церкви до всіх її чад, що перебувають у розсіянні і поза оградою Матеархиспископи; Борис 1 Онисим, еписдокумент 14. березня 1957 року.

добре, російський народ, — а інші на- урядові нічим не загрожує. роди? Ні слова! І тому ми з полегшенорганов») кремлівські «церковні» вер- доловстві. ховоди в цей загальний «общий кателок» і вкинули всі «народи России».

Далі починається ошуканство пракли намагаються переконати когось, що перква, якою вони керують, є вільна і що советська влада не допускае обмеження громадянських прав віруючих. Ми знаемо, що одними з основних обов'язків Церкви є вчити молоде покоління віри християнської, заступатися за покривджених, допомагати нужден-Мимоволі згадуються ці слова, коли ним і, виконуючи заповідані Христом читаеці мерзенний самовбивчий доку- обов'язки милосердя, відвідувати хвохоча б за сотні архиереїв православрі-Церкви. Цей документ підписали: нях, священяків і мільйони вірних, що Патріярх Алексій, Московський і всія сидять по совстських р'язницях та ка-Русі і члени Священного Синоду: ми- цетах; чи можуть священики відвідутрополити: Микола, Іоанн, Єлевферій; вати хворих по лікарнях, вільно виконуючи там потрібні таїнства; чи мокоп Гаврийл і Управляющим справами жуть священики відвідувати советські Московської Патріярхії протопресвітер в'язниці (не як заарештовані, а як під-М. Ф. Колтопький. Датований цей тримувачі християнського духа советських в'язнів)? Відповідь ясна: не мо-Не кочеться копатися у розведеному же. То яка ж вона вільна у внутрішньому житті?

ну участь в житті країни на загальних зважаючи на свої високі сани, пішли па Велико-Устюзького Ієрофія забито підставах», що 🎉 Радянській Державі виконувати завдання МВД, щоб дістати пострілом у голову за відмовлення підне допускається обмеження громад- у Серова службу і щану (і таку саму коритися митр. Сергієві в той час, коли У нас — на те письменні ми, — сили в силу». «Ми маємо тут на увазі, «права» советських «повноправних гро-— говориться далі, — величезні досяг- мадян», що обмежуються тим, щоб влада замордувала: Митрополита Васи- ня самих спископів! нення російського народу в усіх галу- вкласти готовий виборчий бюлетень у ля Липківського, Митроплита Миколу Лише за списками 1927 року ця цифконверт і кинути останній в урну. Як- Борецького, Архиспископа Юрія Мих- ра (переліку закатованих спископів) Бачите, навіть з отакого звернення що це тепер робить і священик, то це новського, Єпископа Юрія Жевченка, перевищувала 250. А що вже говорити можна зробити правильні висновки: ну, його прав не поширює, а совстському Єпископа Миколу Карабіневича, Єпис- про священиків і віруючих. Це ж. на-

ням могли 6 сказати: «Це не до нас!» Обов'язки бути активними учасниками Володимира, Архиспископа Пермського ка прикладів. Протоісрея Григорія Пос-Але, на жаль, ми помилилися б. Це як- в советській пропаганді й інших злочи- Андроніка, Архиспископа Чернігівсько- пілова за відправу похорону над повраз до нас, бо (розумісться, з наказу, нах, включаючи, як видно з цитованого го Василія, Єпископа Селенгінського сталили матросами в Кронштадті розпісля соворої цензури «соответствующих звернення, участь в МВДівському лю- Єфрема, Єпископа Вяземського Мака- стріляно з хрестом у руках, якого у

Ніяких нових принад, крім тих, що тія, Єпископа Вірненського Пимена, Павло Калиновський закатований наїх вживає їхній «сотоварищ» Міхайлов Єпископа Кирилівського Варсонофія, гании (мав 72 роки!) за те, що мав унуу кривавій справі людоловства, члени Єпископа Омського і Павлоградського ків-офіцерів. Дяка с. Безопасного Олектичне. За всяку ціну російські синода- «Священного Синоду» щодо своїх «чад» Іустина, Єпископа Петропавлівського сандра Флегинського порубано шабляпустити в хід не можуть. Ось ці їхні Мефодія, Архиспископа Воронізького ми разом із дияконом і священиком під «принади»: «Вагато десятків тисяч пра- Петра, Архиспископа Іларіона, вікарія час копання для себе могил і напівживославних людей, які з різних причин Московського, Митрополита Кавказько- вими закопано в неглибокі ями. Ніяких покинули свою Вітчизну під час другої го Серафима, Архиспископа Старобіль- обвинувачень не подано. Священика світової війни і тепер перебувають поза ського Серафима, Архиспископа Кате- с. Чердині закатовано таким способом: Батьківщиною, безперечно, в глибині ринославського Агапита, Архиспископа кати зірвали з нього одежу і доти подуші плекають мрію про повернення в Подільського Амвросія, Єпископа Глу- ливали на морозі водою, доки віп не рідні краї, де їх чекають батьки, мате- хівського Дамаскіна, Митрополита Кру- перетворився на крижану статую. За рі, дружини, діти, брати, сестри й їх тицького Петра. Митроподита Одесько- цей час від нього не чули ані одного близькі, але не наважуються здійснити го Анатолія, Митрополита Одеського жалібного слова. Не так поводив себе рих і ув'язнених. Щоб вияснити, чи цю мрію, бо їм заважає страх, навія- Нікандра, Митрополита Петроградсько- протоїєрей Ладинський: коли його вели справді церква в СССР є вільна у сво- ний ім тривалою брехливою пропаган- го Веніяміна і багатьох-багатьох ін- на розстріл, співав псальми, а перед сасму внутрішньому житті, досить спита- дою. Ми переконані, що і вони неми- ших? Наприклад, чи правда чи неправ- мкм розстрілом — прокляв большевити: чи мае право церква в СССР вчити вуче прийдуть до правильного рішення да, що архиспископ Гермоген Тоболь- ків Останнього настоятеля самітдітей своїх вірних Закону Божого, чи повернутися на Батьківщину». А далі ський був угоплений у річці, так само, кого манастиря, що жив життям самітможе вона заступатися за ув'язнених, ще й так: Всіх, хто з наших братів православних, під впливом Божим, повертаеться на Батьківщину, ми зустрічасмо з радістю і любов'ю, архисреям і пастирям відлаємо належну їх санові Єпископ Серапульський Амвросій зашану і даємо службу, відповідно до їх мордований у Свіяжську, бувши прив'високого ісрархічного звання.»

> «тривалої брехливої пропаганди», то вішено на царських вратах у манастиодержите належну вашому санові служ- рі св. Митрофана? Що Єпископа Біл- хаїла Чельцова розстріляно на Різдво. бу і шану!

А тепер досить жартів. Проти справ-

Правда чи неправда, що советська на було б навести лише щодо катуван-

копа Якова Чулаївського, Єпископа Во- віть, не тисячі, а мільйони! Не можна, Зате, обов'язки додаткові накладає лодимира Самборського, Митрополита проте, втриматися, щоб не вавести кільрія, Єпископа Балахнинського Лаврен- нього не мотли відібрати. Священик як і епископ Солікамський Феофан? ника у віддаленій хатині в околицях Чи не с правдою, що кол. Єпископ Ми- Архангельська, вночі большевики спахайлівський Ісидор був замордований у Самарі, бувши посаджений на кіл? Що язаний до кінського хвоста? Що архи-Навіть так. Як не будете слухати спископа Воронізького Тихона було по- вячення верби вкинули в бухту (м. Нігородського Никодима замучено і поні- На другий день з Москви був одержавечено ударами по голові залізним пру- ний наказ: «Звільнити з огляду на відді тривалої брехливої пропаганди «свя- том, а потім вкинуто в яму із сміттям? Насамперед, ці «отці» говорять про Тим часом «звернення» підкреслює, тійцик» «високопреосвященних», «пре- Що Єпископа Петропавлівського Ме- хи Святогірського манастиря Модест і

лили в хаті, перед тим забивши вікна і двері Священика Петра Дьяконова закопано було по голову в землю і в ній розстріляно. Протвієрея Серапіона Черних під Вербну Неділю під час осколаєвськ на Амурі). Протоїєрея Мисутність наявности элочину». Ісромона-

мент, опублікований недавно в рептильці советського людолова «генерала» Міхайлова «За повернення на батьківшишенного Синоду Російської Православ-

цим «священним синодом» бруді.

російський народ, в житті якого «ста- що Духовенство і віруючі є повно- освященних» і «високопреподобних» фодія большевики забили й у багнет- Іринарх, ісродиякон Феодог і господар лися великі зміни» й який «зростав від правними громадянами і беруть актив- членів «Священного Синоду», що, не ну рану ввіткнули хрест! Що Єписко- дому, де вони зупинилися (с. Байрачі), Трудящі СССР! Не давайте затягнути на собі супоню хрущовської диктатури! Коли ваші "вожді" з вовчою мораллю Трудящі СССР! Не давайте затягнути на соот супскно друщововкої диктатури! Коли ваші "вожді" з вовчою мораллю грудящі СССР! Не давайте затягнути на соот супскно додайте самі про ваші інтереси, про справжню демократію, гризуться нагорі, перериваючи один одному голомов й глуму кремлівських примітивів з вупу справжню демократію, про справжню свободу — свободу від насильства й глуму кремлівських примітивів, з яких глузує ввесь світ! про справжню свободу — свободу того втрачати — здобути ж вона може все — волю і хліб : Советська людина не має чого втрачати — здобути ж вона може все — волю і хліб :

РЕЗОЛЮЦІЯ протестацивної маніфестації, яка відбудася 2. липня 1957 году елементарних, самозрозумілих прав у вільному світі. Ми піднесемо перед усім світом обвинувальне запытация. ФЕСТИВАЛЮ МОЛОДІ І СТУДЕНТІВ У МОСКВІ

Ми, представники молоді поневоле-них советським бодышевизмом народів, що живемо у вількому світі, зібралися в Монхені на що маніфестацію, шоб в Монхені на що маніфестацію, шоб менхен на цю манирестацию, щое стичног деспоти в конциасор отестувати проти влаштованого в ти, Норильська й Карагапди. протостувати прото Владоватия. IV Учасники протестаційної маніфе-

тивних диктаторів відбуватиметься нетивних диктаторів відоуватиметься не-забаром у Москві, ставить пеерд собою два завдання. Поперше, потьомкін-ськиви селами завести в оману лівона-строену молодь відьного світу і переконати и в мібито мириох намірах кремлівських можновладців. Подруге, за допомогого фестивальных нарад відпести вбік увату нашої молоді від жахпивої підсоветської дійсности, приборвати небезпечие для компарти шумування серед молоді національних рески комуністичної революції, яка сталася 40 років тому. Які ж ці наслідки?

Сорок років тому почалася весна науральці я туркестанці заходилися будувати свої суверенні держави. У морі крови потопили большевики молоді національні республіки. Вони побудували натомість ще страшнішу порму народів. П. Учасники протестаційної мані-

фестації констатують: Так звана диктатура пролетаріяту виродилася в диктатуру над пролетаріятом. В т. зв. соціялістичному безклясовому суспільстві постали нечувані клясові протиріччя, соціяльні й національні антагонізми, цілком незнані в таких розмірах навіть у капіталістичних країнах. З одного бой фізичними засобами немилих їй «на- символ «щасливого життя» в СССР. родів-унтерменців». Терором і приму- Для пропаганди вирішено залучити зведуть його самого в домовину.

віми вояками Української Повстан- молодь наочно побачила, як в СССР

стації гльбоко вшановують пам'ять мо-I. Фестиваль, що за инкэзом колек- лодих героїв червневих повстань у схід-

V. Учасники протестаційної маніфестації в жалобі й пошані схиляють голови перед світлою пам'ятно героїчної молоді, яка була головною рушійною силою всенародньої антикомуністичної лоді. революци в эториции и польщі, перше, ше вітають рішення масових організацій ніж вони були придушені танками совстських інтервентів.

VI. Ми, представники молоді поневолених совстським большевизмом наропуслик ссет за крані народня доля доля советським обливаннями наро-кратії». Цьогорічний фестиваль має за дів, що живемо у вільному світі, одноету показати вібито величезні наслід- стайно схвалюємо засудження спеціяльним комітетом Об'єднаних Націй кривавої совстської агресії в Угорщині. Від імени нашої молоді на батьківщині, яка родів Сходу Европи й Азії. В отні і бутерором змушена мовчати, ми приєдну-рі революції 1917—21 років повалено смо свій голос протесту до тих голосів колишно царську «тюрму народів». На протесту вільного світу, які напрішучії руїнах почалося будівництво нових ще висловилися проти примусових деи ругнах почаства. Українці, білору- портацій молодих угорських революціси, грузиян, кавказці, балтійці, ідель- онерів, болгарських, румунських та інших студентів до СССР.

VII. Ми з усією рішучістю протестусмо також проти масового висилання молоді наших республік на цілини Казахстану і новобудови Півночі. Право Свободу — народам! Свободу — людині!

місце праці і мешкання — це одне з же тоді правом Хрудови й Булганіни дозволяють собі розпораджатися життям нашої молоді, мов своєю приватною

VIII. Учасники протестаційної маніфестації від імени своїх народів, змушених мовчати, домагаються від советських можновладців здійснення на своїх батьківпринах бодай тих свобод і полегш, які вже існують у Польщі та Югославіі: запровадження робітничих рад, перетворения колтоспів на самостійні кооперативи, надання більшої академічної свободи студентській мо-

ІХ. Протестаційні збори найсердечнімолоді Німецької Федеральної Республіки, не брати участи в московському фестивалі. Учасники протестаційної маніфестації хочуть вірити, що ті молоді люди Заходу, які все ж побувають на фестивалі, розкажуть нашій молоді потойбіч залізної заслони правду про життя у вільному світі, а, повернувшися додому, складуть так само правдиві свідчення про життя в так званій «щасливій країні соціялізму»

Х. Учасники протестаційної маніфестації закликають вільний світ: організуйте свою міжнародню зустріч молоді вільного світу! Організуйте фестиваль справді вільної, справді демократичної молоді нашого часу.

XI. Хай живе справжня прира дружба між вільною молоддю вільного світу!

Маєстат моєї землі

Коли в моїй уяві замерехтять широкі ством пісні мого народу, — тоді кожна розкруги замарених обріїв, завішаних струна в резонаторі моєї душі відгуку-ніжносиніми серпанками далечин мосі сться зворушливим відгомоном, і відгорідної землі, над якою арфа сонця нін цей запавається з усим тим, що эрошедро і яскраво звучить своїми повно- дило його, в одну якусь далеку магічну тонними акордами, - тоді я дякую симфонію, наповиюючи моє серце сян-Богові, що народився на тій землі.

гондолі, пливуть над мосю славною землею, як палахкотять барви сходу й заходу сонця, як пахнуть ранки й вечори, як пахнуть трави, роси і як світяться тремтливі лілеї зір на ясному, величавому небі, — тоді я славлю Бога за те, що народився на тій землі.

Коли перед моїм внутрішнім зором відкривається феєрично-чарівна панорама узористих луків, ланів із золотим колоссям, з кольористими овочами, плодами, налитими соками, медами з льохів моєї багатої, мов світовий Крез, землі, помережаної синьосизими стрічками річок, над луками, над ланами, над усіма розлогими просторами степу жайворон, мов геніяльний Паганіні на одній струні, заворожує світ виконанням своїх власних експромтних композицій, тоді я ще гарячіше дякую Господеві за те, що народився на тій землі.

Коли я згадаю, як у моїй країні цвітуть сади, а в садах і на полях цвітуть пахотющі, мов небесні амброзії, квіти, як бджілки на своєму трудовому бенкеті п'ють з барвистих келехів квіток медозорі нектари і в'ють золоту нитку мелодії блаженства, як солов'ї своїм ар- ти його творчого й войовничого духа тизмом, мов блиском діямантів, прославляють світ, воскресіння природи й всі ошляхетнені форми його духового розбурхану спрагу продовжения свого буття у вигляді національних, громатроду, — тоді хвиля радости б'є в бере- ських, родинних традицій, звичаїв, свят ги моїх грудей від свідомости, що я народився на такій землі.

Коли перед моїми очима в усій своїй несказанній привабності і красі з'являсться образ степової русокосої дівчини, діяще свідоміший, що це — містичне песпоглядання вроди якої викликає зачарування, коли мені вчувається, як чистий нематеріяльні субстанції, і я щастивит, керувимський голос тієї дівчини дзве- що народився на моїй славий Україні нить всим тонально-емоційним багат-

вом прекрасного, святого, і я нагород-Коли я уявляю, як дні, наче голубі жения усією повнотою за те, що народився на такій землі.

> Коли я чую, як тихим дзвоном кружляс в мосму тілі кров, як у серці мосму плещуть хвилі найліпших почутів, як у душі моїй бренить туга мого народу з вільним священним місцем під сонцем. як мої неспокійні, бентежливі думи вилітають у тасмовичі далечини за даром. пізнання й мудрости життя цього, тоді я свідомий, що це вирують соки мосі багатющої землі, перед Масстатом нкої я низько схиляю голову

Коли крізь шерег віків я чую голін героїчної історії моєї землі, тріюмфальні походи прославлених полководиїв, гетьманів, несамовиті герці лицарів козацьких з навалами чужищів, тупіт відчайдушної кінноти, брязкіт шабель, рев сурем, тривожні дзвони на сполох сумно-піднесений рокіт бандур, — тоді почуття гордости проймае всю мою істоту від того, що я народився на такій землі й належу до того народу, що йому ім'я — Українська Нація.

Коли я бачу збірний духовий образ мого обдарованого народу, стрімкі злевсі його внутрішні неоціненні скарби та обрядів, пов'язаних з його рідною Православною Церквою, а також лукаву, примхливу долю того народу, що сподівасться мати її на престолі своєї землі, -торетворення соків моєї буйної землі в 1957 p.

Московський фестиваль і російська православна церква

ді в дечому догнали і перегнали... — чайно, при цій нагоді митрополит Ніале не Америку, а свого попередника: колай не згадав ні Української Автопартиних панів, технократів та апа- царську російську імперію. За Катери- кефальної Православної Церкви, ні нартиних нани, техноврати та ана ни II будували лише «потьомкінські Української Греко-Католицької Церкви, лених і безправних, кляса большевиць- села». Нині кремлівські можновладці знищених своїми хлібодавцями-комуніких паріїв, тобто навиширші маси тру- будують «потьомкінське місто»: Москву стэми. Не сказав і про те, що нині в дящих. Культом «стариного брата» ком- милоть, обчищають, замазують розколи- церквах в СССР треба молитися партія узаконила національну нерів- ни, заквітчують тощо. Адже вже небаність і національну дискримінацію най- гато часу залишвілося до початку VI гіршого гітлерівського зразка: всіляко Всесвітнього фестивалю молоді. Молоді, вивицуючи панівний «герренфольк», що з'їдеться з різних кінців світу (одні вона вдалася водночас до винищуван- — з ідеї, другі — з цікавости) компарня выкорчовування всіма моральними тія хоче показати «квітучу Москву», як

сом, непраним колоніяльним визиском до фестивалю і російську православну Г. БУДИЛО т. зв. суверенних національних респуб- церкву. В журналі «Московская патрілів компартія побудувала найбільшу в эрхія» ч. 3 надруковано повідомлення, світовія історії імперію. Вона досягла що для підготови до фестивалю ствопього тотальним знищенням елементар- рено спеціяльний Церковний «фестиних свобод людини. Таким чином кому- вальний» Комітет, до складу якого ввівізм у своєму розвитку дійшов свого йшов митрополит Ніколай, Крутіцкій діялектичного заперечення. В його лоні і Коломенскій... Митрополит Ніколай народжуються сили, які кінець кінцем наказав усім «владикам» прикрасити не тільки в Москві, а й по інших більших III Протестаційні збори в глибокій містах СССР церкви «квітами та пишпошані схиляють голови перед колиш- ними гірляндами», — щоб приїжджа

Сучасні московські імеріялісти справ- пишно розквітає релігійне життя! Звиздоров'я Хрущова і Центрального Комітету партії...

карнавалу долучується ще й російська якій карнавал і пропаганда аж ніяк не

За містом

Альтанка за містом, похилений тин, На подушці білій мовчазная тінь, За тином берези старезні стоять, віковце кивають і совно шумлять. друзів згадав і ласкавих дівчат, Не бачив давно українських я хат! Зозуле, додому мене ти не клич, Лети! Поворот мій – то іншая річ місті чужому зелені вогні Широкі шляхи простилають мені. Коли то на Сході вогні заблищать. хмари червоних запон відлетять? Сьогодні ж іще там велике багно Уже багатьох затягнуло воно!

Грагічна дружба

Так до московського фестивального (3 ЛИСТУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ГОВАРДА ФАСТА) Від комунізму відійшов ще один йо- ним із членів совстської делегації, пись православна церква, — та одиниця, го колицній палкий прихильник — менником Борисом Польовим. Хоча вовизначний американський письменник ви бачилися тільки раз, між двома Говард Фаст. І він — волею-неволею — письменниками відразу ж встановиласн повторив гіркий шлях розчарування, дружба, яку обос і підтримували пож-

дре Жід, Мальро, Кестлер та інші. Чут- 13 компартії (на що особливо вилинули ливий до найменших проявів соціяль- події в Угорщині, де СССР показав сеної несправедливости чи, вірніше, не- бе як імперіялістичну потугу типу цардосконалости суспільства, модинолю- ської Росії). Советська преса і словом бець, — Фаст спочатку вірив, що в не згадала про вихід Фаста з партії; СССР, у комуністичній системі хова- ще навіть і тепер продаються його кинсться велика правда, за якою повинне ги в перекладі на різні мови народів піти все людство; і сам письменник, СССР. Але Говард Фаст, після виходу

1955 р., під час поїздки Шепілова до США, Говард Фаст познайомився з од-

му ідеї комунізму.

яким ще раніше пройшли такі визнач- вавленим листуванням. Цього року ні письменники вільного світу, як Ан- Фаст офіційно оголосив про свій вихід признявили советську пропаганду за з партії, — автоматично перестав одердійсність, хотів служити по-мистецько- жувати від Б. Польового з СССР листи. Відтоді лише один чи два листи змогли проникнути до США, а решту листів... абож Польовий перестав писати, абож їх затримує советська цензура.

В останніх листах Фаст написав усю правду. Він запитував свого приятеля, чи той мае право писати правду, чи йому, тобто Польовому, нічого за таке листування не станеться? Б. Польовий відновів бравурним тоном, мовляв: в СССР - повна свобода, таке запитания зайве і т. п. Але листи таки почали ати. А навіть і в тих, що дійшыть. - Б. Польовий рішуче уникав відповіді на напрізноманітніші запытання Г. Фаста. Так, наприклад, американський письменник запитував, чому і досі не опубліковано слідства в справі Берії (адже говорять, що його забив Хрущов)? Чому Б. Польовий, який стоїть за правду і свободу автора, не виступить на захист книги Дудінцева «Не хлібом сдиним», у якій правдиво показано безвихідність советського життя? Повністю наведемо щигату з одного листа фаста:

«Чому, Борисе, ви сказали нам, коли були в Нью-Йорку, що жидівський письменник Квітко живий і здоровий і мешкає у вашому ж будинкові, по сусідству, — адже Квітко давно був розстріляний! Чому ви були змушені брехати? Так жахливо брехати...

Мовчанка Польового продовжується і тепер, коли Хрущов з компанією, вигнавим з ЦК партії Молотова й інших кандидатів на кремлівський трон, говорить про справедливість, свободу тощо, які ніби були в загрозі з боку Молотова і його групи.

ми ще повернемось

РЕДАГУЕ КОЛЕГІЯ

Адреса редакції: München 50, Postschließfach 89, Germany Адреса адміністрації:

Neu-Ulm/Donau, Industriestr. 14, Germany

Сорокова річниця так званої жовтневої революції мусить бути останньою! Книга необхідна в кожній українській хаті

Іоан Рябухин (Терська область) був положниками» у темряві ночі і кинутий кажете «злочини». у яму ще живим. До ранку йому пощанадійшов сторож кладовища і свяще-Але страх сторожа перед большевикаживого священика грубщим шаром землі. Архимандрит Веніямін був закатований на станції Чаплино (Катеринославинна) за те, що заступився за кол. земського начальника, засудженого на смерть. Архимандрита роздягли почали бити шомполами. Ударами шомполів у нього відбили косу. Увесь скривавлений, митрополит мовчки молився, але йому перешкоджали хреститися, б'ючи шомполами по руках. Нарешті відрубали голову. Священик По-• відправити по собі самому панахиду...

тійші» і «преосвященніші» члены сино- ської Церкви.

були забиті перед образом Божої Мате- ду, не смісте сказати, що це були по-Святогірської за те, що з окрестом одинокі факти, бо досі гниють по сопереносили цей образ з села в село. ветських тюрмах і в місцях заслання Священика о. Димитрія вивели на кла- всі ті, справді святійші і високопревище і цілком роздягли. Коли він освященні православні ієрархи, що не підняв руку, щоб перехреститися, її визнали вашої юрисдикції, тобто, не відрубали. Забивши священика, боль- погодилися підкорити Христову Церкву шевики не дозволили його ковати. Тіло владі антихриста. Це не були одиниці, його з'їли собаки. Архимандрита Спа- бо за явно неповними даними лише під сівського манастиря Родіона (75 років) час того, як вані теперішні хазяї (за червоногвардійці забили на полі. Один прикладом «святого» князя Андрія Боіз вих хвалився, що вія насамперед голюбського) грабували церкви, було зрізав з голови архимандрита шкіру з знищено: білого духовенства 2 691 ду-волоссям, а потім нагнув голову і почав ша, менахів 1 962 душі і менашок та рубати. Огляд трупа потвердив правди- послушниць 3 447 душ, отже разом ливість слів червоногвардійця. Священик ше осіб духовного сану (за один рік!) 8 200 душ. I, як видно, з попередніх рубаний шаблями разом з іншими «за- даних далеко не за політичні, як ви

А тепер чи ви з «обов'язку лакейстило вилізти з-під тіл і тонкого шару ського» чи «страха ради юдейськоземлі. На стогін безсилого священика го» закликаєте боротися за цю саму катівську антихристиянську советник почав благати витягти його з ими. съку владу, закликаете до того, як ви ми був такий велький, що він... закидав нього патріотичного подвигу», за владу, глишете у своему зверненні, «всенародруки якої по лікті в крові ваших православних «чад». Ви закликаете тих, кто врятувався від большевиків, вернутися, як ви пишете, «до чесного трудового життя на Батьківщині». Ви, що носите на собі священичі ряси, відважустеся взяти на себе гріх за віддання неповинних людей у катівські руки!

Ми ще повернемось! Так, ми ще повермось, аде повернемось для того, щоб встановити вільну християнську владу, пів (Бахмутський повіт на Катерино- і то не единого російського народу, а славщині) був розстріляний після того, незалежних національних держав, досі як відмовився за наказом большевиків замкнених у мурах т. зв. «СССР» і шоб відродити вільні національні авто-Розумісться, це лише незначна части-из фактів, які стали відомі. Ви, «свя-Єдицої Святої Соборної ії Апостоль-

Енциклопедія Українознавства видаб НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Перша загальна частина: EV/1 — пілість у товох точах: 45. дол.; В Ж Е ДАВНО ПОЯВИЛАСЬ. Друга, словникова частина: EУ/2 — пілість в п'ятьох томах: передплата: 50 дол., післи появи четвертого тому — 75 дол. ВЖЕ ПОЯВИВСЯ ПЕРШИЙ ТОМ

Ціни в іншій валюті відповідають рівновартості доляра Ближчі інформації дає і гроші приймає

Verlag MOLODE ZYTTIA München 2, Dachauerstr. 9/II,